

PRO TORPEDO RIJEKA

Mr.sc. **Daina Glavočić**, predsjednica

daina.glavocic@gmail.com; secretary.protorpedoconference@gmail.com

www.protorpedo-rijeka.hr

Ljubljana, Fakulteta za arhitekturo, 25.9.2014.

PRO TORPEDO RIJEKA

- Udruga za očuvanje i promicanje industrijske baštine Rijeke
- Prva udruga za industrijsku baštinu u Hrvatskoj

PRO TORPEDO RIJEKA

povijest

27.11.2003. - **OSNIVAČKA SKUPŠTINA:**

prvi predsjednik M. Smokvina (3 mandata)

+ Upravni odbor od 5 članova

11. 10. 2007. – pokušaj osnivanja **HRVATSKE UDRUGE
INDUSTRIJSKE BAŠTINE** – neuspješno!

2009.- **godišnja IZBORNA skupština:**

nova predsjednica D. Glavočić (dva mandata)

+ Upravni odbor od 7 članova

PRO TORPEDO RIJEKA

upravni odbor

PRO TORPEDO RIJEKA

javni istupi, predavanja članova

- Rijeka, **2002.** Javna tribina: *Moguća REVITALIZACIJA INDUSTRIJSKE ARHITEKTURE Rijeke* : Komplex tvornice Torpedo
- Zagreb, **2003.** MDC predavanje: *SOS ZA INDUSTRIJSKU BAŠTINU* (M.Smokvina),
- **2004.** *DANI OTVORENIH VRATA RIJEČKOG INDUSTRIJSKOG NASLJEĐA:* Šećerana (d. Glavočić), Hartera (J.Lozzi-Barković), Torpedo (M. Smokvina)
- Rijeka, 2004. *UKLANJANJE GRAĐEVINA U LUCI RIJEKA* - primjedbe i prijedlozi na Studiju utjecaja na okoliš, javna tribina UZ Novi list - **Metropolis**
- Zagreb 2004.: Klub studenata povijesti umjetnosti Filozofskog fakulteta,
- predavanje *RIJEČKA INDUSTRIJSKA BAŠTINA*
  - očuvanje i valorizacija Utjecaj povijesno-ekonomskih prilika na razvoj riječke industrije (M.Smokvina),
  - Tvornica papira i istočna industrijska zona (J. Lozzi-Barković),
  - Riječke Tvornica šećera i duhana (D. Glavočić),
  - Riječka povijesna željeznička i lučka skladišta (N. Palinić)

PRO TORPEDO RIJEKA

javni istupi, predavanja, članova

- Rijeka, **2008.**- Podrška Konzervatorskom odjelu za zaštitu kompleksa secesijskih garaža –**D. Glavočić**
- Našice 2008., Vukovar, **2009.** – *Riječka industrijska baština* (**D. Glavočić, M. Smokvina**) za Muzejsko društvo Slavonije
- Rijeka **2012.-2013.** **M. Smokvina:**
- *“Industrijska baština kao resurs razvoja - Uspješni svjetski primjeri i naše mogućnosti “*
- *“Znanstveno-tehnološka baštine Rijeke” - Spoznaje iz prošlosti za budućnost*
- **J. Karmelić** – baština pomorstva
- *„Havarija parobroda Avala 1939. godine“*
- *„Brod je čovjek, čovjek je brod“*
- *“Revitalizacija Mrtvog kanala – pomorska baština kao dio kulturnog turizma“*

PRO TORPEDO RIJEKA

međunarodno sudjelovanje članova, 2006.

The poster is divided into four quadrants by a central circular logo. The top-left quadrant is blue and contains the text 'TICCIH 2006' and 'THE INTERNATIONAL COMMITTEE FOR THE CONSERVATION OF THE INDUSTRIAL HERITAGE'. The top-right quadrant is yellow and contains 'XIII International Congress' and 'First Announcement & Call for papers'. The bottom-left quadrant is green and contains 'Industrial heritage and urban transformation' and 'Productive territories and industrial landscape'. The bottom-right quadrant is red and contains 'Terni / Roma', '14^a to 18^a September 2006', and details of two post-congress itineraries. The central logo is a stylized globe with a gear-like border.

TICCIH 2006
THE INTERNATIONAL
COMMITTEE
FOR THE CONSERVATION
OF THE INDUSTRIAL
HERITAGE

**XIII
International
Congress**
First
Announcement
& Call for papers

Industrial heritage
and urban transformation
*Productive territories
and industrial landscape*

Terni / Roma
14^a to 18^a September 2006

first post congress itinerary
Napoli, Caserta, San Leucio,
Gragnano, Torre Annunziata,
Castellammare di Stabia, Avulfi, Sorrento

second post congress itinerary
Firenze, Prato, Bologna, Venezia, Sochi,
Cremona, Udine, Trieste, San Giovanni,
Milano, Biella, Torino, Genova

18^a to 23^a September 2006

Organized by
AIPAI
Associazione Italiana
per il Patrimonio
Architettonico e
Industriale

ISTITUTO
PER LA CULTURA
E LA STORIA
D'IMPRESA
1800/2000
Istituto per la Cultura
e la Storia d'Impresa
"Franco Basaglia"

- Industrial Heritage & Urban Transformation:
- *Productive territories & industrial landscapes*
- 14.-18.9.2006., Roma, Terni
- **J. Lozzi Barković:**
Industrijsko naslijeđe u turističkoj ponudi Rijeke

TORPEDO RIJEKA

međunarodno sudjelovanje

članova, 2006.

- *XIII Ticcih Roma, Terni*
- *14.-18.9.2006.*

- **M.Smokvina:**
Industrijsko naslijeđe riječke tvornice torpeda

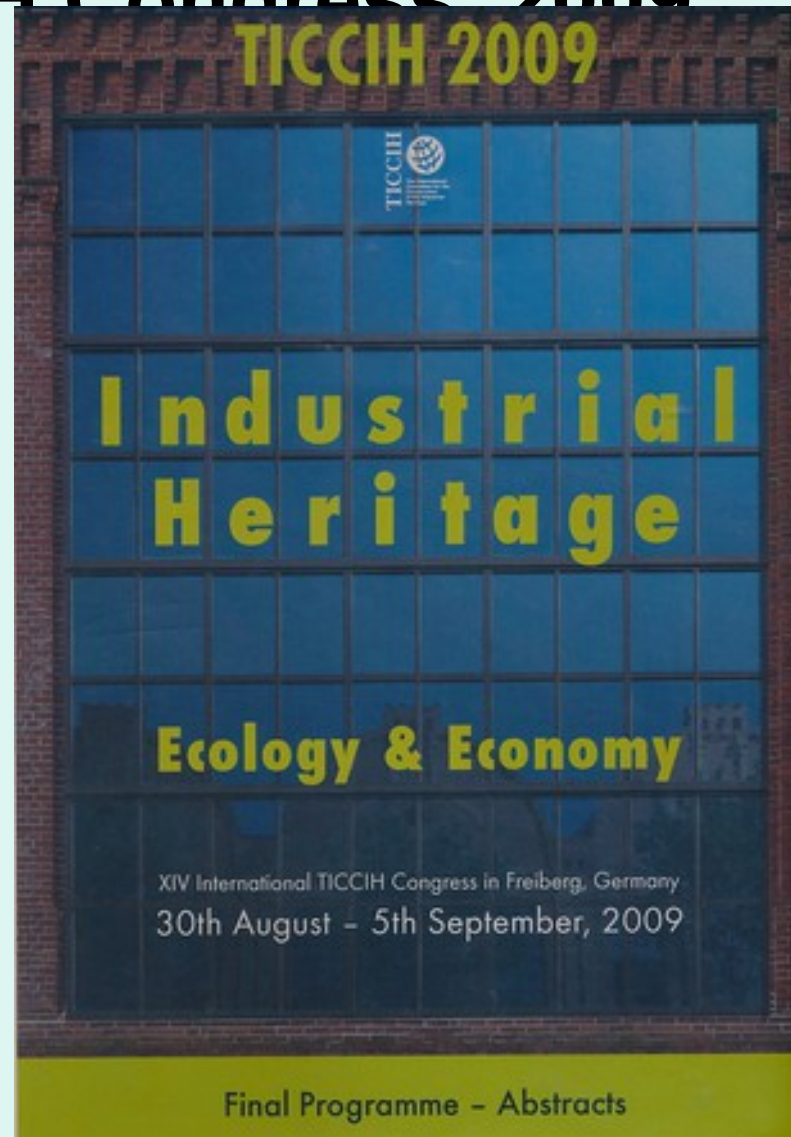
XIV International TICCIIH Congress 2009

Freiberg 30.8.5.9.2009

D. Glavočić

Industrial Landscape in Art

XIV International TICCIH Congress, 2009.

Industrial Heritage: *Ecology & Economy*

30.8.– 6.9.2009. Freiberg

M. Smokvina:

Svjetska mreža torpednih lansirnih stanica - prijedlog

Pro torpedo 2014

XV International Days of Industrial Heritage INCUNA, Gijon, 2013.

*Patrimonio marítimo fluvial
y pesquero*

- **M. Smokvina**

*Rijeka's Industrial and Maritime
Heritage*

*Mediterranean and World Industrial
Heritage*

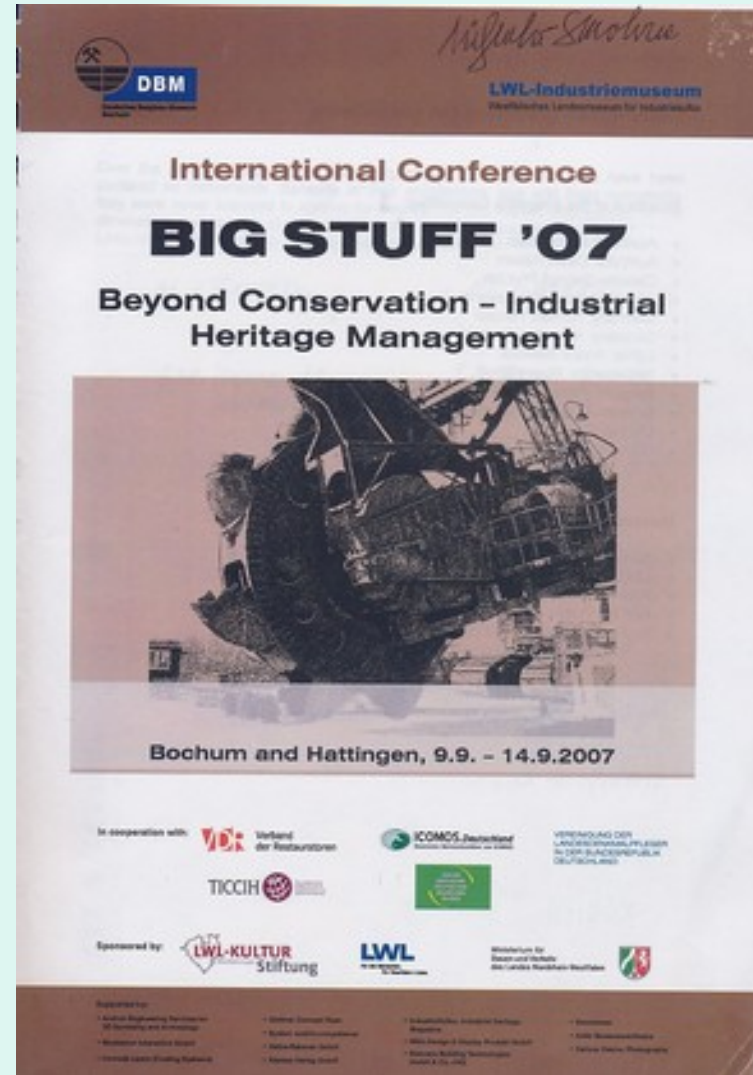
*Musealisation and Network
Possibilities*

Big Stuff

preservation of large industrial objects, 2007.

- German Mining Museum, Bochum, Germany
07. 9. – 14. 9.2007.
- Big Stuff '07:
- Beyond Conservation – Industrial Heritage Management
- **M. Smokvina**

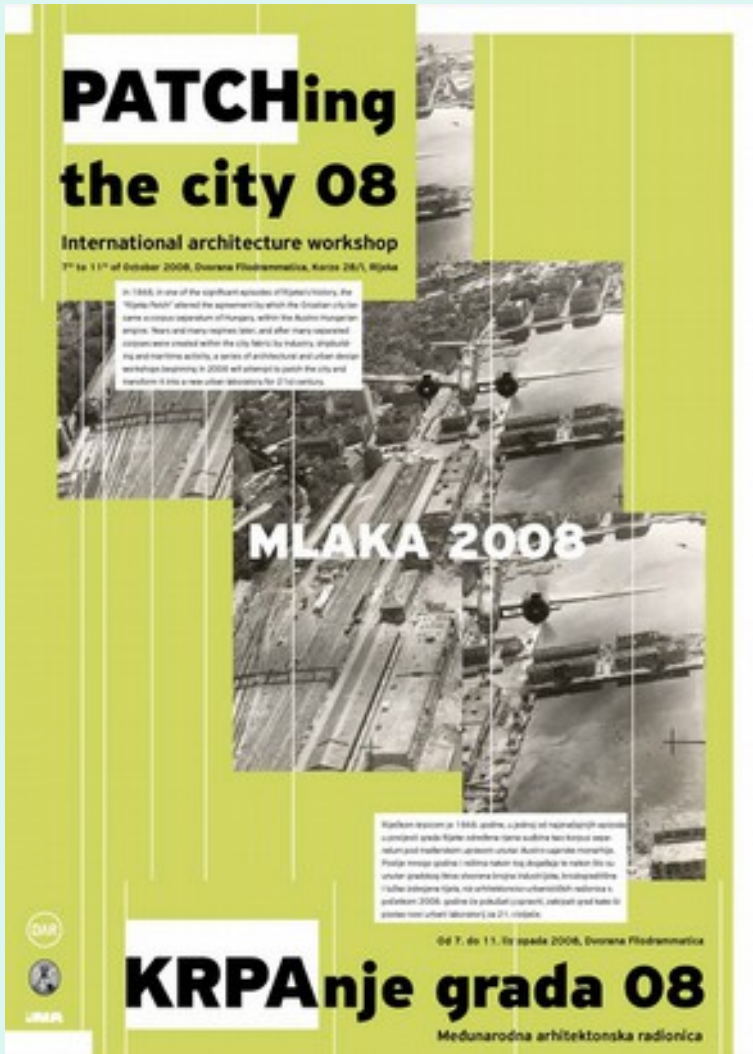

PRO TORPEDO RIJEKA

Međunarodna suradnja, gosti

- 23. 9. **2003.** Izrada „**LOG-FRAME**“ matrice, Urban Institute, radonica
- 11.-12.12.2003. „**URBANA REVIRALIZACIJA**“ **BRITANSKO ISKUSTVO**“, Seminar Rijeka,
- Zaštitari industrijske baštine iz Mađarske,
- Direktor muzeja naftne privrede u Mađarskoj,
- Studenti **Tehničkog Univerziteta u Beču**, workshop na lokalitetima riječke baštine
- 18.-20. 3. **2004.** **prof. Manfred Wedhorn**, Rekonstrukcija u Beču: gazometri i Museum Quartir, posjeta u vezi prenamjene ex Šećerane / R. Benčić
- 5. 5. **2005.** **Giuseppe Guanci**, Osnivnje i razvoj industrijskih naselja u vrijeme plemićke Toskane, Mali salon, Rijeka
- Delegacija **Public spaces**, New York
- **Urbana regeneracija**, Swansea, GB
- 2.10. **2010.** posjeta članova muzeju mora **MUSEO DELLA MARINERIA** – Cesenatico, Italija

Krpanje grada – internacionalni program Grada Rijeke

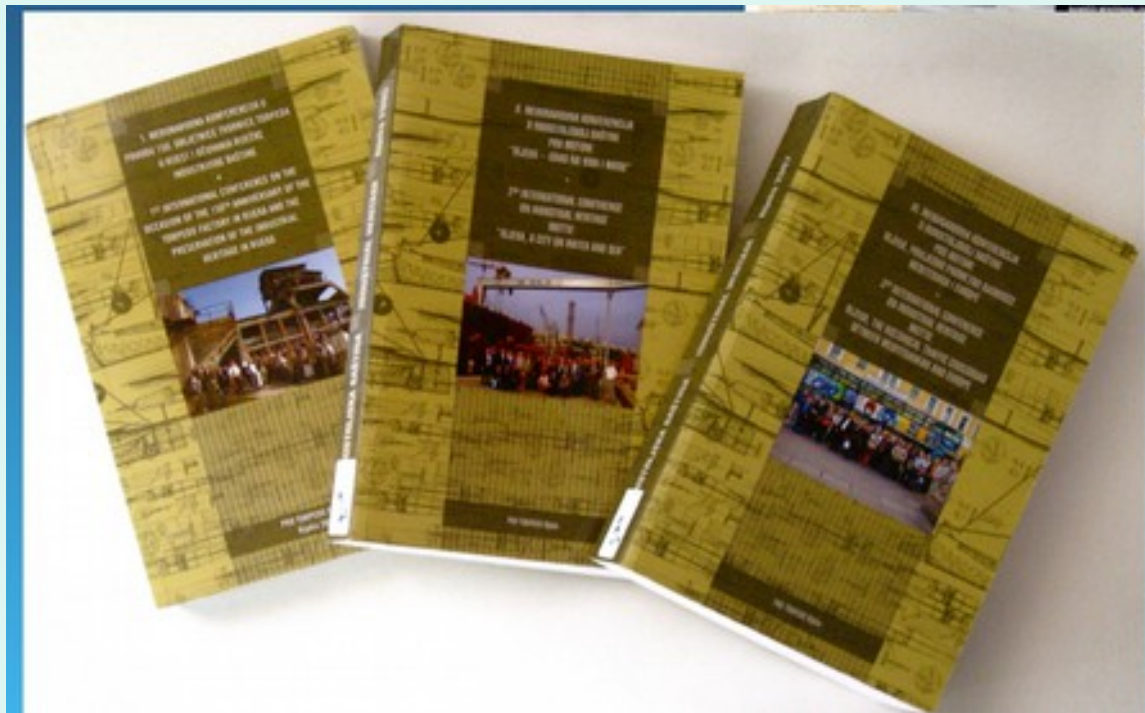
Proučavanje istraživanje provode cca 5, 6 ili 7 pozvanih svjetskih škola arhitekture i workshop na lokalitetima riječke baštine. Faze:

- predavanja, radionice,
- odlazak na teren, upoznavanje lokacije i problematike
- izrada prijedloga i programa na sveučilištu
- Publikacija i prezentacija u Rijeci.

PRO TORPEDO RIJEKA

međunarodne konferencije o industrijskoj baštini (1)

2003. : **1** - “150. godina tvornice torpeda u Rijeci”
2005. : **2** - «*Rijeka grad na vodi i moru*»
2007. : **3** – «*Rijeka povijesno prometno raskršće
Mediterrana i Europe*»

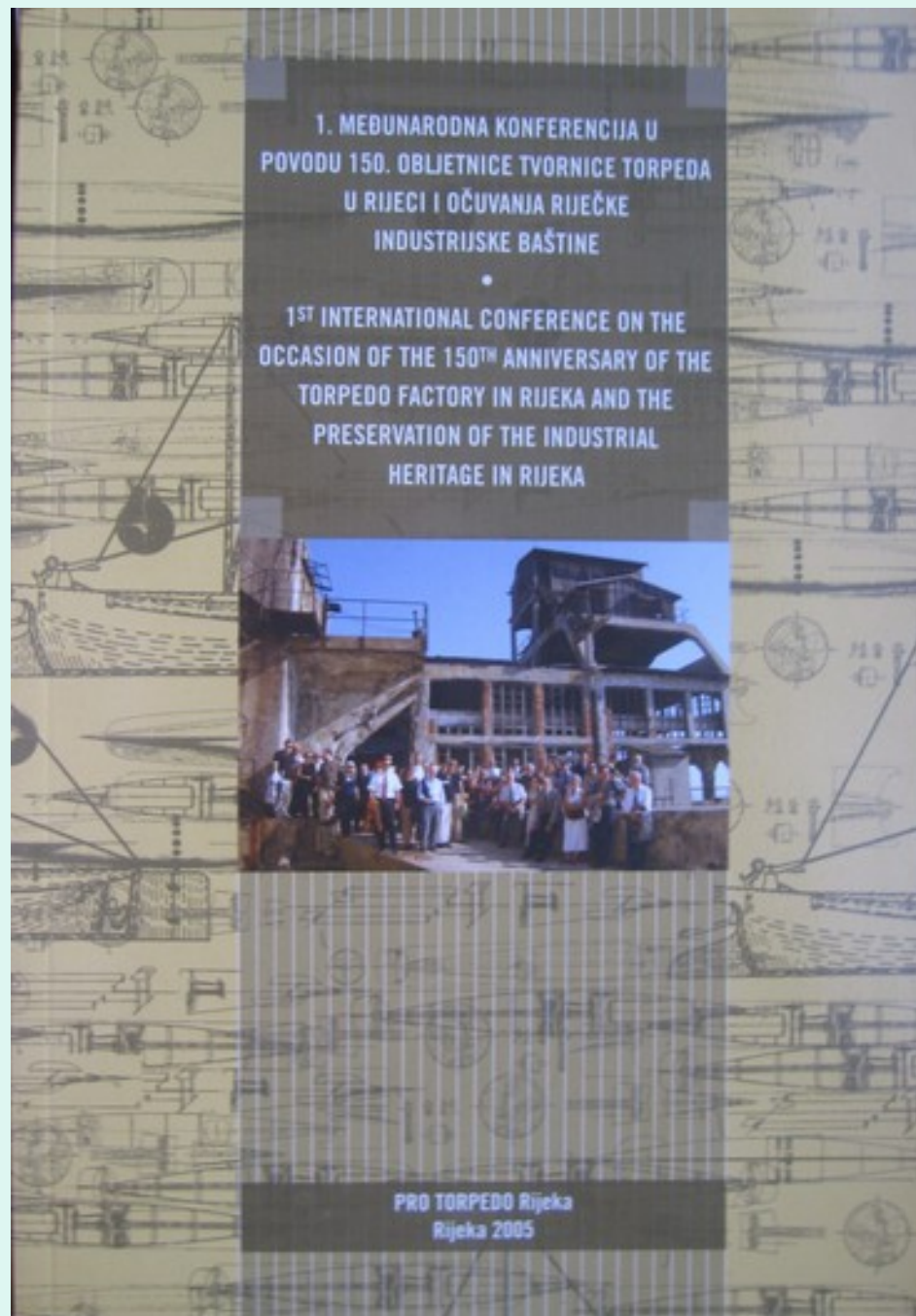
PRO TORPEDO RIJEKA

međunarodne konferencije o industrijskoj baštini (2)

- 2010.: **4.** -“*Rijeka i brodogradnja : jučer – danas – sutra*”
- 2012. : **5.** –“*Rijeka i industrijsko graditeljsko naslijeđe*“
- 2014. : **6.**– “*Čovjek i industrija*”
- 2016. : **7.** - Svjetska konferencija s podmorničarima
“*165. obljetnica prvog torpeda*”

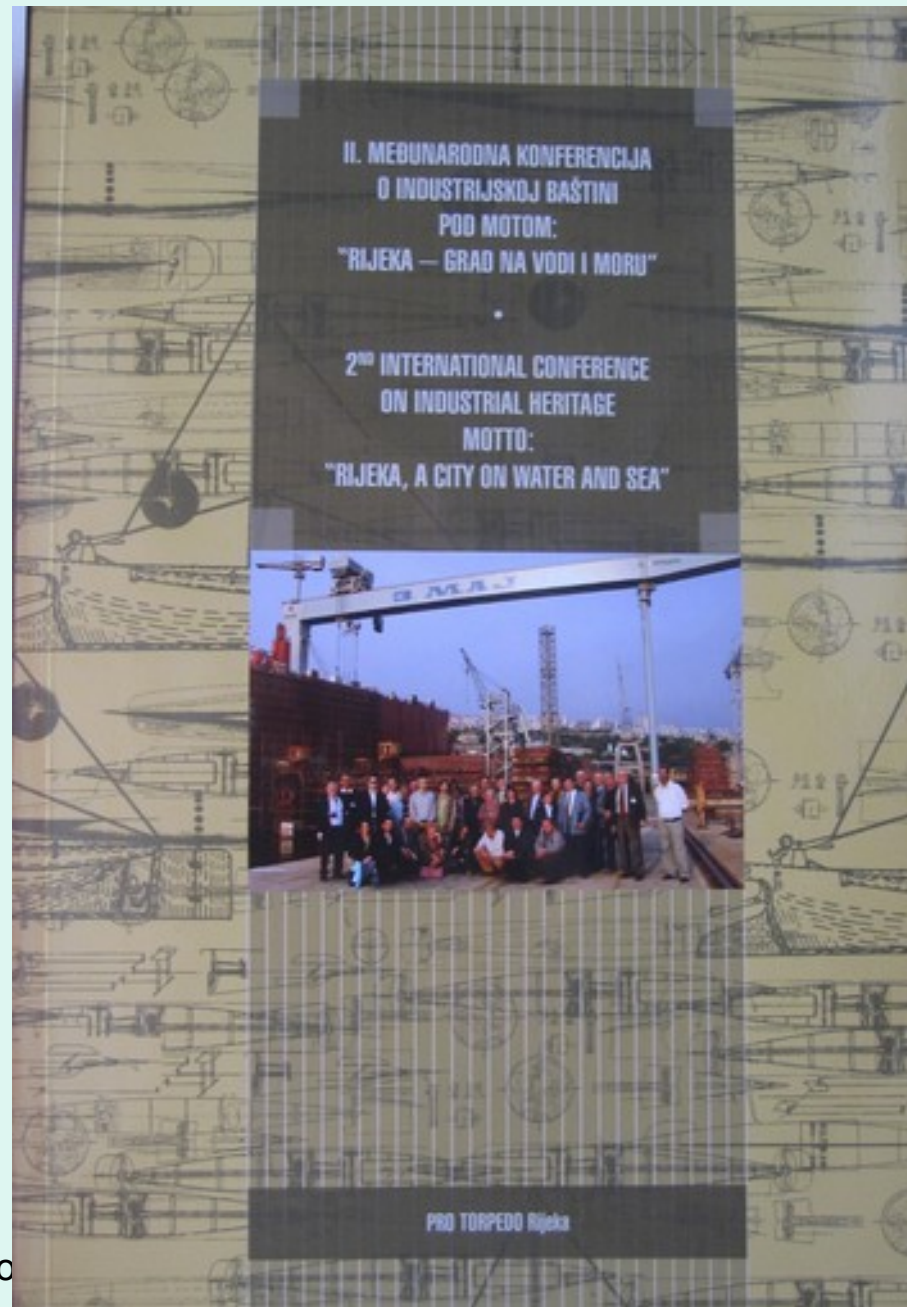
Zbornik 1. konferencije 2003.

2003. : *150. obljetnica* tvornice TORPEDA u Rijeci

Zbornik 2. konferencije 2005.

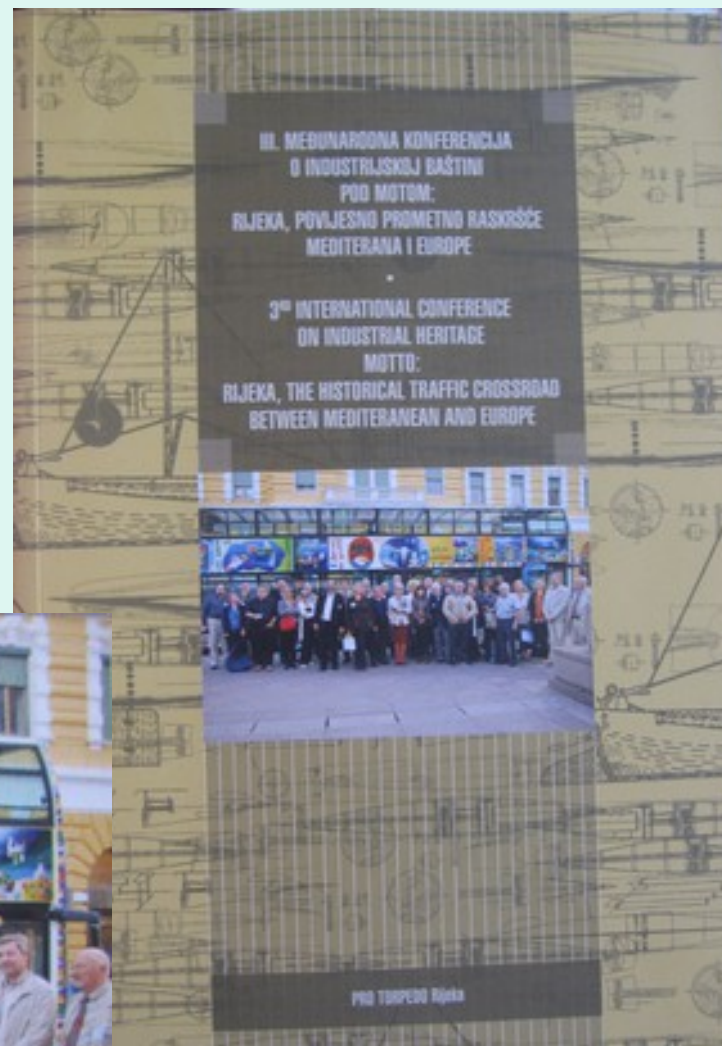
2005.-«Riieka grad na vodi i moru»

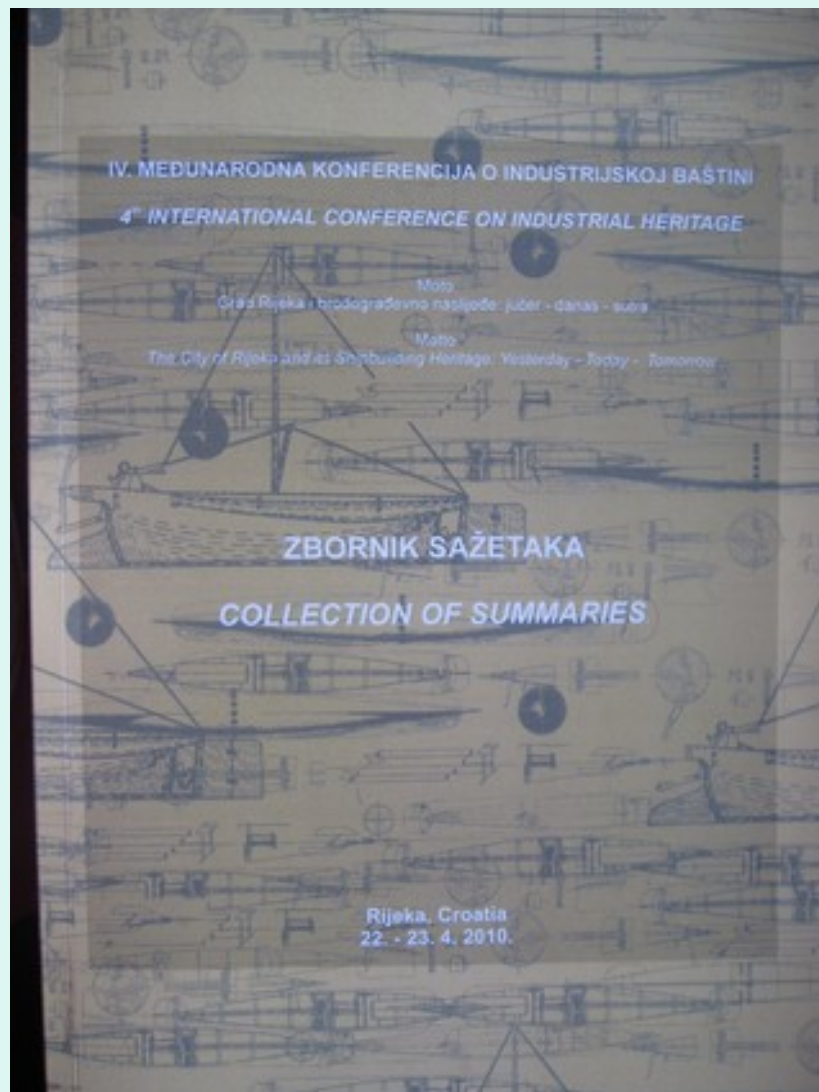
Zbornik 3. konferencije

«*Rijeka povijesno
prometno raskršće
Mediterrana i Europe*»

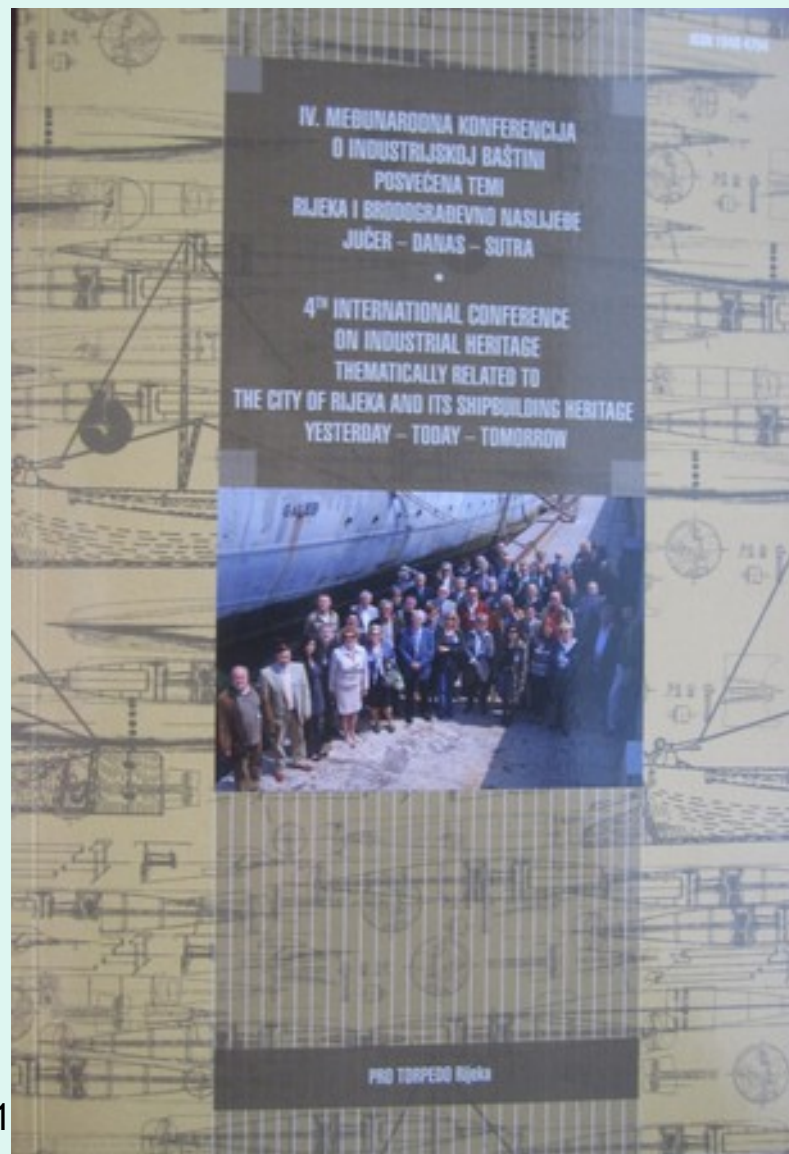
2007.

Sažeci i Zbornik 4. konferencije “Rijeka i brodogradnja:jučer – danas – sutra” 2010.

edo 201

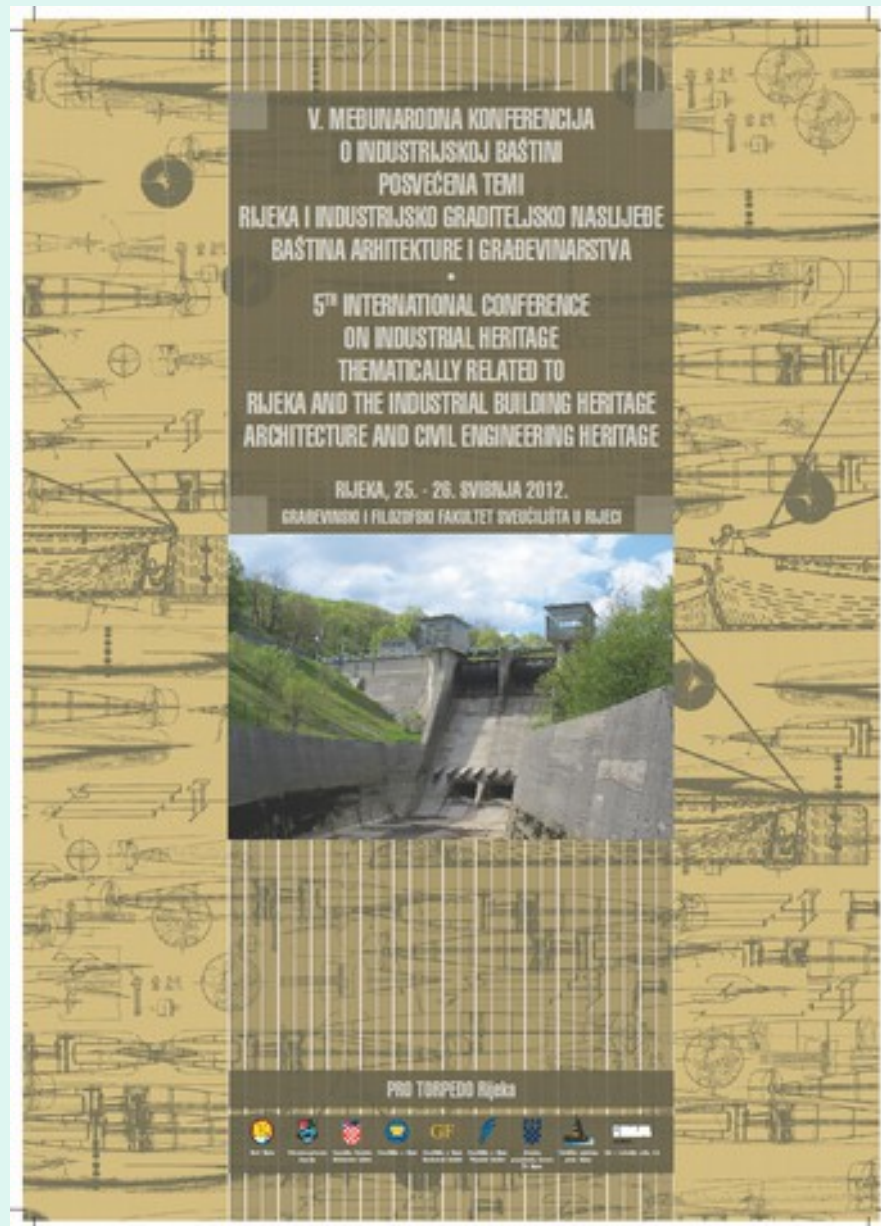
2010. *“Rijeka i brodogradnja:jučer – danas – sutra”*

Plakat 5. konferencije

- *“Rijeka i industrijsko graditeljsko naslijeđe”*
2012.

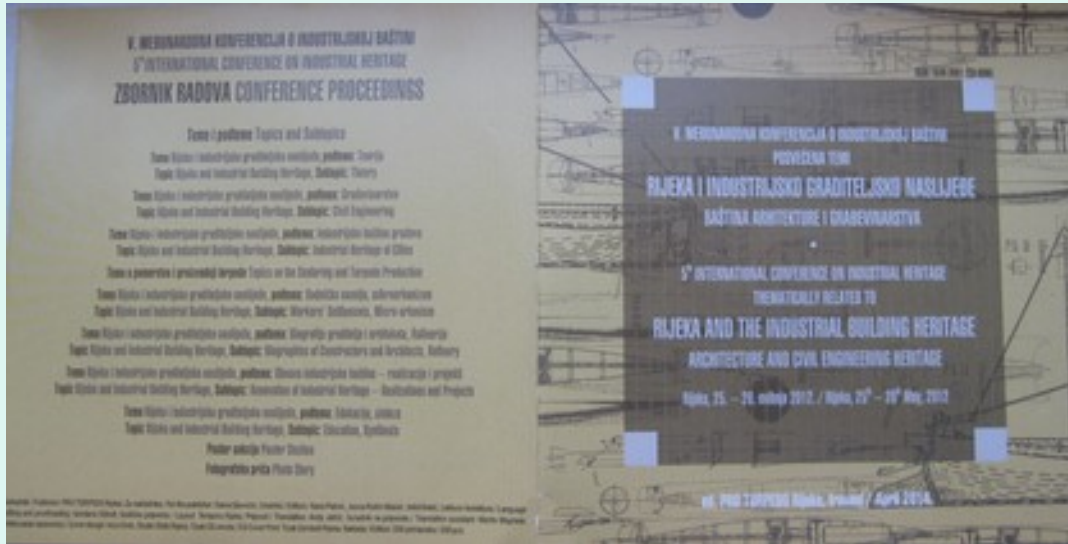
(Zbornik je u tisku 2014.)

CD 5. konferencije “Rijeka i industrijsko graditeljsko naslijeđe” 2012.

(Zbornik je u tisku 2014.)

6. konferencije “Čovjek i industrija” 2014. deplijan-plakat-sažeci (zbornik je u pripremi)

PRO TORPEDO RIJEKA
udruza za promicanje i očuvanje riječke industrijske baštine
Association for the Promotion and Protection of the Rijeka Industrial heritage

Drugi poziv | Second Call

6. međunarodna konferencija o industrijskoj baštini
6th International Conference on Industrial Heritage

posvećena temi | thematically related to

Čovjek i industrija
s naglaskom na povijesnom iskustvu o čovjeku u industriji

The Man and the Industry
with emphasis on the historical experience of the man in the industry

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Kampus Sveučilišna avenija 4, Rijeka, Hrvatska
24. – 25. travnja 2014.

University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences, Campus Sveučilišna avenija 4, Rijeka, Croatia
24th – 25th April 2014

secretarij@protorpedoconferece.hr@gmail.com, Dobac 1/A, 51000 Rijeka, Hrvatska, Croatia
www.protorpedo-rijeka.org

PRO TORPEDO RIJEKA
udruza za promicanje i očuvanje riječke industrijske baštine
Association for the Promotion and Protection of the Rijeka Industrial heritage

6. međunarodna konferencija o industrijskoj baštini
6th International Conference on Industrial Heritage

posvećena temi | thematically related to

Čovjek i industrija
s naglaskom na povijesnom iskustvu o čovjeku u industriji

The Man and the Industry
with emphasis on the historical experience of the man in the industry

Filozofski fakultet i Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci
Kampus – Rijeka, Hrvatska
24. – 25. travnja 2014.

Faculty of Humanities and Social Sciences and Faculty of Civil Engineering,
University of Rijeka, Campus – Rijeka, Croatia
24th – 25th April 2014

secretarij@protorpedoconferece.hr@gmail.com, Dobac 1/A, 51000 Rijeka, Hrvatska, Croatia
www.protorpedo-rijeka.org

VI. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O INDUSTRIJSKOJ BAŠTINI
POSVEĆENA TEMI

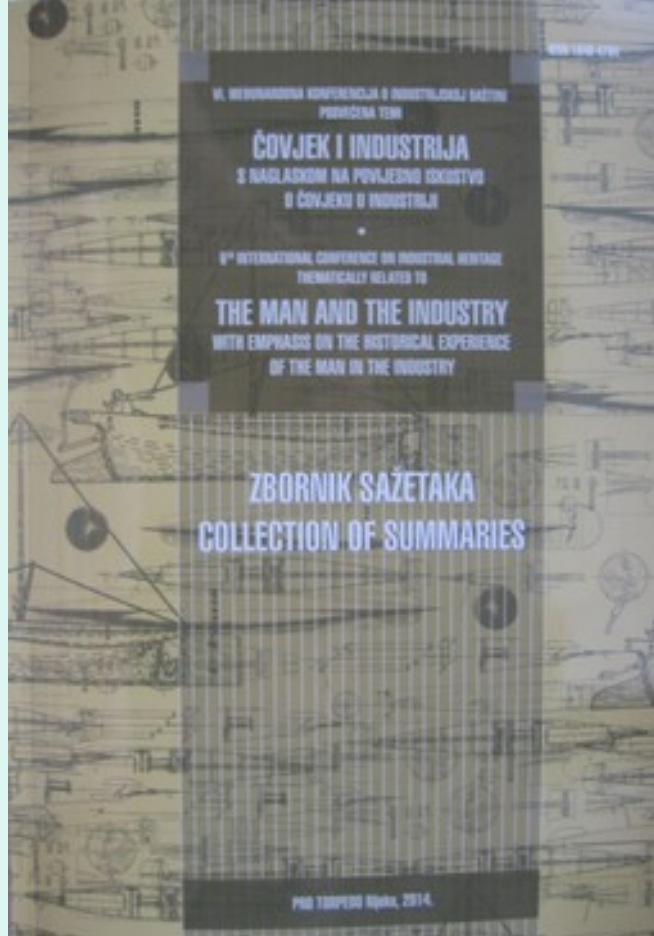
ČOVJEK I INDUSTRIJA
S NAGLASKOM NA PUVIJESNO ISKUSTVO
O ČOVJEKU I INDUSTRIJI

6th INTERNATIONAL CONFERENCE ON INDUSTRIAL HERITAGE
THEMATICALLY RELATED TO

THE MAN AND THE INDUSTRY
WITH EMPHASIS ON THE HISTORICAL EXPERIENCE
OF THE MAN IN THE INDUSTRY

ZBORNIK SAŽETAKA
COLLECTION OF SUMMARIES

PRO TORPEDO RIJEKA, 2014.

PRO TORPEDO RIJEKA

izložbe

- **“Noć u Torpedu“**, V. Delimar i M. Božić performans, Torpedo, Rijeka, 2003.
- **“Snimiti nevidljivo“**, M. Smokvina , Tehnički fakultet, Rijeka, 23.-25. 9. 2004.
- **„Industrijski krajolik“**, D. Glavočić, MMSU, 2005. Rijeka
- **”Metropolis“** D.Glavočić-N.Palinić, fotografije: Marko Gracin, 9.-10.2005. Budimpešta –Rijeka
- **“Revival Mrtvog kanala”**, Tea Mayhew i dr. 2010, Klub Sušačana, 2011., ŠRD Luben, Rijeka
- **“Minuta šutnje”**, N. Mustapić-T.Meštrović, video instalacija . Rijeka, 2011.
- **”3 Maj - Zvučni portert”**, L. Sonami, Rijeka, 2012.

Pro torpedo, Rijeka izložba 2011.

Zvučni portret 3. maja, 2012.

- **Laetitije Sonami, Dean Miculinić**

Višekanalna Zvučna Instalacija

N. Mustapić – T. Meštrović:

Minuta šutnje za 3.Maj i Brodosplit, 2013/2014

usmjeravanje pozornosti na specifične vještine, individualne napore i radne procese, koji sačinjavaju čitavu tradiciju, a ostaju previđeni u kontekstu šire javne polemike o sudbini brodogradnje u Hrvatskoj.

RIP - Riječka industrijska priča

PRO TORPEDO RIJEKA

inicijative

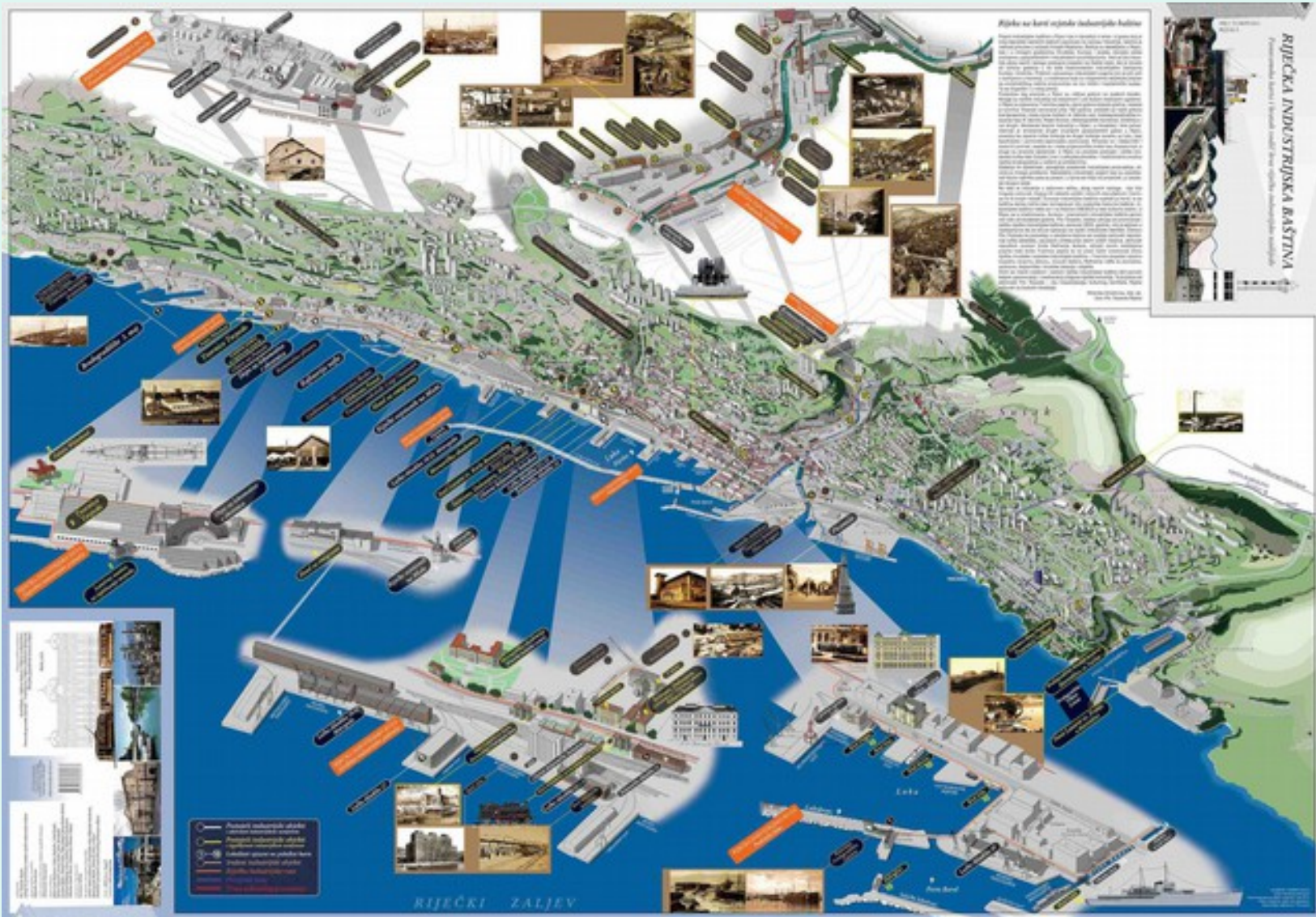
- osnivanje Hrvatske udruge za očuvanje industrijske baštine, za bolje valoriziranje položaja industrijske baštine u Hrvatskoj.
- Podrška srednjoškolcima i studentima pri izučavanju riječke industrijske baštine, za maturalne, diplomske i magistarske radove
- Inicijativa i podrška pri uvođenju izučavanja industrijske baštine na filozofskom u nastavi povijesti umjetnosti (J. Lozzi Barković, J. Rotim Malvić) i na građevinskom fakultetu (N. Palinić)
- osnivanje Centra za industrijsku baštinu (CIB) pri Riječkom sveučilištu (J. Lozzi Barković, N. Palinić)
- Educiranje i poticanje turističkih vodiča i članova stručnih vođenja po industrijskoj baštini Rijeke
- izdavanje publikacija i vodiča o objektima industrijske baštine u Rijeci u suradnji riječkom udrugom Povjesničara umjetnosti (D. Glavočić, J. Rotim Malvić) –hrv/engl.
- Inicijativa za formiranje WEB sitea -svjetske mreže lansirnih stanica za torpeda virtualni muzej TORPEDA (M. Smokvina)

- Nakladnik: Udruga za promicanje i očuvanje riječke industrijske baštine **PRO TORPEDO, 2014.**
- Autor projekta i urednik: **Miljenko Smokvina**
- Dizajner panoramske karte: **Aleksandar Stanojlović**
- 15 autora tekstova:
- **Julija Lozzi Barković, Roko Dejhalla, Velid Đekić, Daina Glavočić, Ivana Golob, Jakov Karmelić, Luciano Keber, Nenad Labus, Olga Magaš, Jasna Rotim Malvić, Čedomir Mišković, Nana Palinić, Miljenko Smokvina, Nikolina Radić Štivić, Aleksandra Deluka Tibljaš.**

Karta-Vodič industrijske baštine Rijeke

Karta-Vodič industrijske baštine Rijeke

Brodogradnja 1 <i>Područje industrijske baštine</i>	Tvornica torpeda 2 <i>Područje industrijske baštine</i>	Rafinerija nafte 3 <i>Područje industrijske baštine</i>	Hotel za emigrante 4 <i>Područje industrijske baštine</i>	Riječki svjetionik 5 <i>Područje industrijske baštine</i>
Željeznica 6 <i>Područje industrijske baštine</i>	Rafinerija šećera, Dubanjera, Ijevasonica Rikard Benčić 8 <i>Područje industrijske baštine</i>	Luka 9 <i>Područje Laska</i>	Brodovi 10 <i>Područje Laska</i>	
Ceste 7 <i>Područje industrijske baštine</i>	Tvornica papira 12 <i>Područje Laska</i>	Mlinovi Žakalj - Marešlevo i letnica Rječina 13 <i>Područje Laska</i>	Od Plumboma do Vuškara 15 <i>Područje Laska</i>	
Koljevska riječke industrije 11 <i>Područje Laska</i>	Mrtvi kanal 14 <i>Područje Laska</i>			

PRO TORPEDO RIJEKA

publicirani tekstovi o industrijskoj baštini Rijeke

- „Simbolika stare industrije“, *Vjesnik*, 19. rujna 2003.
- „Rijeka hrvatski Ironbridge?“, *Vjesnik*, 20. rujna 2003.
- „Tvornički pogoni, uređaji i strojevi također su baština koju treba čuvati“, *Nedjeljni Vjesnik*, 21. rujna 2003.
- „Istinski umjetnički, akustični i vizualni spektakl“, *Novi list*, 22. rujna 2003. • „Kad industrijski krajolik postane kulturna vrijednost“, *prilog Mediteran, Novi list*, 28. rujna 2003.
- „Osnovana udruga za očuvanje riječke ind. baštine“, *Novi List*, 16. prosinca 2003. • „Zapostavljeno industrijsko nasljeđe“, *Vjesnik*, 19. prosinca 2003.
- „Industrijska arhitektura“, *Vijenac*, 22. siječnja 2004.
- „Stari grad u budućnosti“, *Novi list*, 14. svibnja 2004.
- „Bivše tvornice otvorene za građane“, *Novi list*, 18. svibnja 2004. •
- „Obilasci ind. baštine“, *Jutranji list*, 19. svibnja 2004.
- „Umjetnost i priroda-skrivene vrijednosti u samome centru grada“, *Novi list*, 22. svibnja 2004.
- „Industrijska baština otvara vrata“, *Vjesnik*, 25. svibnja 2004. •
- „Golemi atraktivni prostor tik uz središte grada“, *Novi list*, 29. svibnja 2004. •
- „Spoj kulture i turizma u napuštenim tvornicama“, *Novi list*, 2. lipnja 2004. •
- „Umjetnost vraća život u napuštenu tvornicu“, *Večernji list*, 3. lipnja 2004. •
- „Industrijska baština kao kulturni kapital“, *Vjesnik*, 14. lipnja 2004. •
- „Rijeka kao jedan od povijesnih centara tehnološkog razvoja“, *Novi list*, 23. rujna 2004. •
- „Bravo za rušenje Rijeke“, *Val*, studeni 2004.
- „Rijeka ima zgradu na najvišoj međunarodnoj razini arhitektonske vrijednosti“, *prilog Mediteran, Novi list*, 7. studenog 2004.
- „Industrijsku baštinu prilagoditi suvremenom životu grada“, www.rijeka.hr web
- „Dani otvorenih vrata riječkog ind. nasljeđa“, www.rijeka.hr web
- „Sjaj Torpeda u crno-bijelom“, *Novi list*, 15. travnja 2007.

PRO TORPEDO RIJEKA

publicirani tekstovi o industrijskoj baštini Rijeke

hrvatski

- “Paromlin zjapi zaboravljen“, *Vjesnik*, 12.11. 2004.
- „Novi život spomenika industrijske arhitekture“, *Magazin*, 18. 12. 2004.
- “Gruška luka: Zarada od 180 milijuna dolara godišnje“, *Vjesnik*, 11. 4. 2005.
- „Tko kupuje TŽ Gradelj za milijardu kuna“, *Magazin*, 7. i 8. 10.2005.
- “Zatvor kao dizajnerski hostel“, *Teklić*, 11.-12. 2005.

Talijanski

- “Betthoven per i 150m anni della Torpedo“, *La voce del popolo*, 18. rujna 2003.
- “Fiume, citta del siluro“, *La voce del popolo*, 19. rujna 2003.
- “Valorizzare il degrado post industriale“, *La voce del popolo*, 20. rujna 2003
- “Il siluro? Un simbolo di Fiume“, *La voce del popolo*, 20. rujna 2003
- “Torpedo, emozioni e brividi per l'eroica“, *La voce del popolo*, 22. rujna 2003.
- “Con la Torpedo Fiume eredita la propria identita“, *La voce del popolo*, 26. rujna 2003
- “Azioni belliche moderne risultato dell'alta tecnologia“, *La Voce di Fiume*, 31. prosinca, 2003.
- “L'architettura industriale, un patrimonio da rivalutare“, *La voce del popolo*, 5. siječnja 2004
- “Stabilimenti dell'ex R. Benčić: giovedì sera visita guidata“, *La voce del popolo*, 18. svibnja 2004.
- „I tesori nascosti dell'ex Benčić alla luce del sole“, *La voce del popolo*, 22. svibnja 2004.
- “Una messaggio di vita e fiducia dalla fabbrica della morte“, *La voce del popolo*, 26. svibnja 2004
- “Oggi con la pro Torpedo in visita alla vecchia Cartiera“, *La voce del popolo*, 27. svibnja 2004.
- „Strutture industriali toscane e le analogie con Fiume“, *La voce del popolo*, 5. svibnja 2005.
- „Architettura industriale fiumana come arrestare il degrado?“, *La voce del popolo*, 7. svibnja 2005.

Njemački

- „Walter Holler und Alexander Reden waren die Stars beim 1. Internationalen Torpedokongreß in Fiume“, *Berichte aus der Militärkanzlei*, prosinac 2003.

Pro torpedo Rijeka
&
Udruga podmorničara Pula

P O Z I V A J U vas na

VII. Svjetsku konferenciju 2016.

povodom **165.** godišnjice prvog torpeda

secretary.protorpedoconference@gmail.com

Hvala na pažnji